

เอ็กซ์ไฟล์เดือนธันวาคม ๒๕๕๒

บันทึกเรื่อง และรูปภาพ

เดือนธันวาคมสับสนวุ่นวาย ผมทำงานหนักและเหนื่อยมากขึ้น ทั้งที่คนส่วนใหญ่น่าจะเพลิดเพลินกับการทำงาน และวางแผนพักผ่อนที่เขตร่วม สมัยยังคงเดินทางขึ้นล่องอุบลราชธานี กรุงเทพ และพิษณุโลก เพื่อสอนหนังสือ และเป็นกรรมการสอบที่สภาวิศวกรทุกสัปดาห์ ต้องใช้เวลาทำงานเอกสารที่คึกคะนอง โดยเฉพาะรายงานประจำปี ออกแบบปฏิทิน และเสีย ไม่มีเวลาจะคิด หรือทำอะไร หากอยากทำอะไรก็ต้องทำทันที ไม่ต้องคิด วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผมกลับไปชลบุรีอีกครั้งเพื่อไปเป็นเจ้าภาพงานแต่งงานของลูกศิษย์ (ณรา แสงสง่าศรี) ก่อนกลับบ้านนอน แล้วเดินทางกลับอุบลราชธานีวันรุ่งขึ้น นอกนั้น เป็นกิจกรรมที่มีรูปภาพประกอบ ขออนุญาตเล่า เรื่องประกอบรูปภาพ

๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ เลี้ยงหมูกระทะ เป็นอาหารค่านักศึกษาปี ๑ และ ๔ ที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นอาหารยอดนิยม โดยเฉพาะในยามอากาศหนาวเย็น

๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ในร้านกาแฟเล็ก ๆ ที่ซ่อนตัวอยู่ในหอพักเอกชนแห่งหนึ่งตรงข้ามมหาวิทยาลัย เจ้าของร้านทำแบรนด์ของตัวเอง ร้านสวย กาแฟ และเครื่องดื่มอื่น ๆ อร่อย มีเกมลับสมองให้เล่นระหว่างรอกอย หรือขณะนั่งดื่ม ในภาพเป็นอาจารย์ภาควิศวกรรมโยธา ดูเหมือนกับเหมาร้านเล่นเกม

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ขณะที่ผมกำลังสองจิตสองใจจะออกจากบ้านไปหาข้าวนอกบ้านกิน เพราะเครื่องปรับอากาศเสีย อากาศร้อนอบอ้าว ทำให้อึดอัด ไมเกรนจะกำเจ็บ สองลูกศิษย์ (โชติกร หังสพฤกษ์ และ พงษ์พันธ์ ลิ้มปอนันตชัย (เอ้) ก็ไปพบ บอกว่าจะไปดูเครื่องปรับอากาศและจะหาช่างมาซ่อมให้ พร้อมกับรับผมไปกินข้าวมือเย็น หากจะเข้าไปในย่านใจกลางเมืองก็เสียเวลาเปล่า จึงตัดสินใจไปหาอาหารญี่ปุ่นกินที่ย่าน

เกษตรนวมินทร์ เอ็บอกล้อกลับบ้าน เพราะทะเลออกทางด้านหลังของซอยบ้านเอ็ ผ่านโรงเรียนสตรีวิทยา ๒ ที่นั่นมีร้านอาหารมากมาย โดยเฉพาะร้านอาหารญี่ปุ่น นับได้ถึงสี่ร้าน กินเสร็จผมมีเวลาซื้อของในซูเปอร์มาร์เก็ตไปใส่ตู้เย็น ใช้เวลาอีกสักครู่เดินดูไฟที่ประดับประดาในวันคริสต์มาส และปีใหม่ ผมถ่ายรูปหลังคาผ้าใบ ไร้สื่อนหนังสือ จึงได้โอกาสถ่ายรูปโชติกร และเอ็ และบรรยากาศเก็บไว้ ก่อนกลับบ้านนอน แล้วเดินทางกลับอุบลราชธานีวันรุ่งขึ้น

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซ้อมใหญ่พิธีพระราชทานปริญญาบัตร บัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีจำนวนมากขึ้น นับเป็นปีที่สองที่มีจำนวนบัณฑิตเกิน ๑,๐๐๐ คน แต่บัณฑิต มหาบัณฑิต และคุณวุฒิปันจิติวิศวกรรมศาสตร์ รวมแล้วมีเพียงสองร้อยคนเศษดังเดิม อย่างไรก็ตามแม้ผมจะรู้สึกไม่แตกต่างไปจากปีที่ผ่านมา แต่ก็เหนื่อยมาก ๆ

๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ภายหลังพิธีพระราชทานปริญญาบัตร และพิธีการที่คณะ ฯ ได้โอกาสถ่ายรูปกับนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง สุดท้าย ได้นั่งกินข้าวมือเที่ยงยามบ่ายสามโมง กับลูกศิษย์กลุ่มหนึ่ง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่งทั้งหมด หากต้องการดูรูปทั้งหมด ไปดูได้ที่ <http://www.eng.ubu.ac.th/WEB211252/page001.html>

ค่ำวันเดียวกัน ลูกศิษย์กลุ่มหนึ่ง (วศ.โยธา รุ่น ๖) ที่ไปร่วมแสดงความยินดีกับเพื่อนซึ่งรับพระราชทานปริญญา มหาบัณฑิต เวะไปสวัสดีปีใหม่ และชวนผมไปกินข้าว (ข้าวไปขวา) ๑ ถ้วยกับตีน้อย (รัฐภูมิ ภูมมา) สมัยเรียน ตีน้อยชอบซื้อขนม หรือน้ำเต้าหู้ไปแขวนไว้ที่หน้าห้องทำงานผมยามดึกตื่น ตีน้อยจบปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทำงานในกรุงเทพฯ ๒ กับพรพิมล วงศ์คง สาวน้อยที่มาพร้อมแทน ๑ แทน พรหมทุ่ง (ซ้าย) บัณฑิตเกียรตินิยม ผู้ไปใช้ชีวิตวิศวกรสร้างเขื่อนในป่าเขาจังหวัดน่าน และหัตถิ วุฒิจำนงค์ (ขวา) หลังกลับจากหาประสบการณ์ที่สหรัฐอเมริกา ก็ช่วยกิจการบริษัทก่อสร้างที่บ้านที่จังหวัดยโสธร และ ๔ รูปหมู่

แถมด้วยรูปตั๋นน้อยสมัยเป็นนักเรียน (รูปจากระบบทะเบียนของมหาวิทยาลัย และ ไฟล์คะแนนของผม-สมัยก่อนมีรูปนักศึกษาในไฟล์ Excel ด้วย) และปัจจุบัน

๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีลูกศิษย์ไปเยี่ยม และส่งของไปเยี่ยม พิชายุ โรจนรัตน์ศิริกุล ภูวไนย โปธิคุณ **ณัฐศรินทร์** **จันทร์อ่อน** และพรพจน์บุปผา

๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เข้า พรพจน์บุปผา ขับรถไปรับผมตามที่ได้นัดหมายเมื่อคืนก่อน เพื่ออาสาพาเที่ยวในวันส่งท้ายปีเก่า โดยจะพาไปตระเวนดูปราสาทขอมในจังหวัดอุบลราชธานี ย่านอำเภอเดชอุดม บუნขริก และน้ำยืน ซึ่งมีอยู่เพียงสามแห่ง ทั้งสามแห่งเป็นปราสาทขนาดเล็ก และบูรณะฟื้นฟูแล้ว

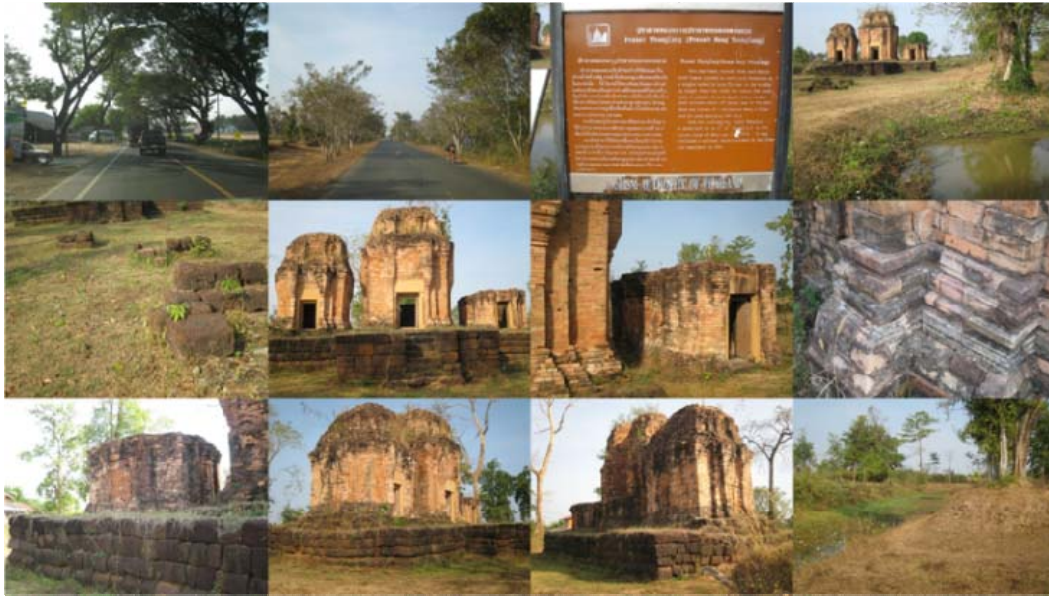
ปราสาทหนองทองหลาง ปราสาทบ้านเบญจ และปราสาทธาตุนางพญา

ปราสาทหนองทองหลาง หรือปราสาททองหลาง ตั้งอยู่ที่บ้านท่าโพธิ์ศรี ตำบลเมืองเดช อำเภอเดชอุดม อุบลราชธานี อยู่ทางทิศตะวันตกของหนองทองหลาง หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีร่องรอยคูน้ำรูปตัวอุ ล้อมรอบ เป็นศาสนสถาน) ศิลปะขอมแบบบาปวน ประมาณปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๕ ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ที่ปราสาทกำแพงแลงล้อมรอบ ประกอบด้วยปราสาทสามองค์ ประตูกว้างเข้าด้านเดียว (ทิศตะวันออก) สร้างบนร่วมที่ก่อเรียงด้วยหินแลง (ศิลาแลงก่อด้วยอิฐ สลักลวดลายอย่างหายาก ๆ ที่บริเวณหน้าบัน นอกเหนือจากกรอบบานประตู ไม่พบทับหลัง ภายในปราสาททั้งสามองค์ ไม่พบแท่นวางรูปเคารพใด ๆ เข้าใจว่าสูญหายหมด ปราสาทหนองทองหลาง สงบเงียบอยู่กลางทุ่งนา อยู่ไม่ห่างจากริมทางหลวงนัก แม้ไม่ใหญ่โต แต่ก็สงบเงียบ สง่างาม สมเป็นโบราณสถาน ที่ไม่ได้ถูกมนุษย์ปรุงแต่งให้สูญเสียคุณค่า

สภาพปราสาทหนองทองหลางก่อนบูรณะ

(ที่มา:<http://www1.tv5.co.th/service/mod/heritage/nation/oldcity/ubonratchthani4.htm>)

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ และ ๒ หนทางจากอำเภอเมือง ผ่านอำเภวารินชำราบ มุ่งสู่อำเภอเดชอุดม และออกไปสู่บ้านท่าโพธิ์ศรี สถานที่ที่ตั้งปราสาทหนองทองกลาง ๓ ป้ายบอกข้อมูลโบราณสถาน ๔ ถ่ายจากด้านบนปราสาท หันไปทางทิศตะวันออก ไม่มีกำแพงแก้ว ขวามือเป็นอ่างเก็บน้ำ หรือเรียกว่า "บาราย" ขนาดใหญ่ อ่านจากป้ายบอกว่ามีขนาด ๓๘๐ x ๔๒๐ เมตร ๕ กองหินแลงด้านหน้าปราสาท บ่งบอกว่าน่าจะเป็นซากสิ่งปลูกสร้างมากกว่าเศษหินที่กองทิ้ง ๖ ปรารค์ปราสาททั้งสามปรารค์ บนฐานร่วม ที่ใช้หินแลงก่อเรียง ๗ ทั้งสามปรารค์ก่อด้วยอิฐย่อมุม ฐานสิงห์ และมีลวดลายหยาบ ๆ ที่หน้าบัน ๘ ฐานสิงห์ บริเวณโคนเสา ๙ ฐานหินแลงก่อเรียงอยู่ในสภาพมั่นคงภายหลังบูรณะฟื้นฟู ๑๐ และ ๑๑ ด้านข้าง และด้านหลังปราสาท บารายด้านหลัง สังกะสีประดับดินที่โคนต้นไม้ บ่งบอกว่า ปราสาทหนองทองกลาง เคยจมดินกว่าหนึ่งเมตร

ปราสาทบ้านเบ็ญ (บ้างเรียกว่า บ้านเบญจ) ตั้งอยู่ที่บ้านเบ็ญ ตำบลหนองอ้อม อำเภอทุ่งศรีอุดม อุบลราชธานี เป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดู ศิลปะขอมแบบลพบุรี ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ประกอบด้วย ปรารค์ก่อด้วยอิฐสามหลัง ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลง หันหน้าไปทางทิศตะวันออกมีแนวกำแพงแก้ว ก่อด้วยศิลาแลงล้อมรอบ ตรงประตูทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก มีร่องรอยฐานศาลาจตุรมุข และซุ้มประตูทางเข้าหรือโคปุระ มีเสาประดับกรอบประตู และทับหลังสลักจากหินทราย เช่นทับหลังพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ และทับหลังเทพพเคราะห์ (ปัจจุบันเก็บรักษา และจัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี) องค์ประกอบของปราสาทบ้านเบ็ญมีความสมบูรณ์ และน่าจะมีความสำคัญกว่าปราสาททั้งสองหลัง หากแต่ว่าตั้งอยู่ท่ามกลางชุมชนที่กำลังเจริญ มีหน้าซึ้งยังถูกคุกคาม และสูญเสียคุณค่าอย่างมาก ตั้งแต่องค์การบริหารส่วนตำบลทำไร่ล้อม แสร้งที่ทำการอบต. และศูนย์นักท่องเที่ยว ห้องน้ำ และแม้แต่สนามเปตอง ใกล้ชิดติดปราสาท

สภาพปราสาทบ้านเบ็ญก่อนบูรณะ ขอให้สังเกตต้นไม้ใหญ่ ยื่นขวางบนโคปุระหรือซุ้มประตู ภายหลังบูรณะแล้ว ต้นไม้ดังกล่าวก็ยังคงอยู่ เช่นเดิม (ที่มา:<http://www1.tv5.co.th/service/mod/heritage/nation/oldcity/ubonratchthani4.htm>)

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ และสอง ทางหลวงที่มุ่งสู่ปราสาทบ้านเบ็ญ ๓ เมื่อเลี้ยวเข้าทางเข้าปราสาท และจอดรถ จะเห็นด้านข้างของตัวปราสาท ในภาพเป็นกำแพงแก้วฝั่งทิศใต้ เห็นบารายสี่เหลี่ยมผืนผ้าอยู่ข้างกำแพงแก้ว ๔ และ ๕ ศาลาจตุรมุขด้านหน้า เหลือเฉพาะฐานหินแลงและเค้าโครงจตุรมุข มีบันไดสามขั้น เชื่อว่า น่าจะมีรูปสลัก พญานาคอยู่ทั้งสองด้าน เพราะอาคารนี้ น่าจะเปรียบเป็นสะพานนาคราช ที่ก้าวจากมหาสมุทร มนุษย์โลก สู่อสวรรค์ ๖ หลุมกลม หรือเครื่องวงกลม ที่แต่งหินแลง เป็นโค้งเข้ารูป จำนวน ๒๘ หลุม ตามมุม และตำแหน่งเป็นเสา คล้ายจะเป็นหลุมที่เสียบตั้งเสาไม้ เนื่องจากไม่ปรากฏซากสิ่งปลูกสร้างส่วนบนที่ยังคงเค้าโครง จึงอาจสันนิษฐาน ว่า อาคารจตุรมุขนี้เป็นเครื่องไม้ แต่เหตุใดจึงต้องทำเป็นหลุมกลม หรือเครื่องวงกลม จะเป็นบ่อน้ำ หรือหลุมปักธง เครื่องสูง หรือคอปไฟ ก็ไม่ใช่แน่นอน น่าอัศจรรย์นัก ๗ บนฐานอาคารจตุรมุข มองเข้าไปยังตัวปราสาท เห็นโคปุระหรือซุ้มประตู ๘ และ ๙ กำแพงแก้ว และบารายทางทิศเหนือ ๑๐ และ ๑๑ ทางขึ้นโคปุระ หรือซุ้มประตู มีบันไดสามขั้น เป็นไปได้ว่าน่าจะเคยมีรูปสลักสิงห์คู่หนึ่ง ที่แทนสองด้าน ทำหน้าที่พิทักษ์รักษาเขตสวรรค์ เพราะนี่คือจุดเริ่มต้นของดินแดนสวรรค์ ๑๒ นอกจากโคปุระด้านหน้าแล้ว ยังมีกรอบซุ้มประตูหรือหน้าต่างด้านข้าง คล้ายกับที่ปราสาทสระกำแพงใหญ่

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ ถึง ๔ กรอบประตูหน้าต่างด้านข้าง ก้อนหินซึ่งแกร่ง และคงสภาพเค้าโครง ๕ ถัดจากโคปุระ เข้ามาด้านในกำแพงแก้ว ต้นไม้ใหญ่ยังยืนตระหง่านขวางทางเดินที่ต้องก้าวลงบันได และทางเดินนี้ทอดตัวสู่ฐานหินแลงที่ก่อรองรับปราสาททั้งสามองค์ที่เรียงแถวกัน ๖ ปราสาทประธาน มีซุ้มพีชขึ้นปกกรด้านบน มีคนเอาเครื่องเช่นสังเวทหลายหลาย พระพุทธรูป และเทวรูปชำรุดไปวางทิ้งระเกะระกะ ๗ ปราสาทด้านทิศใต้ ๘ ปราสาทด้านทิศเหนือ ๙ ถึง ๑๒ ลานภายในกำแพงแก้วด้านทิศเหนือ ปลูกด้วยหินแลง เชื่อว่าน่าจะมีความสำคัญ หรือใช้ประโยชน์อะไรสักอย่าง หากไปยืนตรงนั้นจะรู้สึกเอือกเข็น และวังเวงมาก ผมชอบมาก ๆ

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ และ ๒ ฐานโยนิ และศิวิลิ่งค์แตกหักชำรุดในปราสาทด้านทิศเหนือ หากไม่ชำรุดก็คงสูญหายไปแล้ว ๓ ป้ายบอกประวัติ ๔ กองหินเศษเหลือภายหลังจากบูรณะ ที่ไม่สามารถนำกลับเข้าที่เดิมได้ นับแล้วเห็นเสาสี่เหลี่ยมอยู่ใต้ดิน และกรอบบาน น่าจะเป็นส่วนประกอบของซุ้มบานประตูหน้าต่างของกำแพงแก้วด้านใดด้านหนึ่ง ๕ ด้านใต้กรอบบานประตูชิ้นนี้ มีร่องสลักสี่เหลี่ยม ใ้แน่นอนว่า เป็นที่ยึดเสาอุกกรงรูปมะหวด (ผมจำได้ว่า มีบางส่วนเก็บรักษาที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอุบลราชธานี)

ทับหลังเทพนพเคราะห์ คือ เทพทั้งเก้าองค์ ทรงพาหนะต่าง ๆ กัน เช่น พระอินทร์ (ทรงช้างเอราวัณ) พระอิศวร (ทรงโคหนนทิ) พระเกตุ พระยม พระอาทิตย์ พระจันทร์ พระเสาร์ ฯ ๑ ขนาดย่อม ๆ <http://www.muangboranjournl.com/spaw/upload2/ubon%20museum%204.jpg>

ธาตุนางพญา อยู่ในเขตตำบลหนองสะโน อำเภอนูนชริก อุบลราชธานี บางคนบอกว่า เป็นธรรมศาลา หรือที่พักคนเดินทาง (วหนี คฤหะ = บ้านที่มีไฟ) แต่ผมเถียงสุดฤทธิ์เถียงว่าไม่น่าจะใช่ เพราะธรรมศาลา ปกติจะมีรูปแบบเฉพาะตัว คือ เป็นอาคารชั้นเดียว สี่เหลี่ยมผืนผ้า ค่อนข้างยาว ที่ปลายด้านหนึ่งจะมีปราสาทสูงคล้ายเป็นห้องโถงสำคัญ (วันหลังจะเล่าเรื่องธรรมศาลาที่พบในประเทศไทย บนเส้นทางระหว่างเมืองพระนคร หรือนครธม ถึงพินาย) ธาตุนางพญามีปราสาทสี่เหลี่ยมย่อมุมขนาดย่อมเพียงองค์เดียวบนฐานหินแลงก่อเรียงที่ค่อนข้างสูงมาก เป็นศิลปะขอม แบบบาปวน ประมาณต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๘ โครงสร้างทุกส่วนมีขนาดเล็กราวปราสาทย่อยส่วน คล้ายปราสาทเมืองต่ำ หรือปราสาทบันทายศรี อย่างไรก็ตาม ชุมประดูทางเข้า (โคปุระ) ขนาดเล็ก มีบันไดขึ้นลง เข้าสู่ด้านใน ที่ฐานบันไดชั้นแรกเป็นแผ่นหินสกัดเป็นรูปกลีบดอกบัว คล้ายที่พบที่ปราสาทพนมบาเก็ง ครอบประดูและหน้าบันหินทราย ยังอยู่ในสภาพดี ทั้งโคปุระ มีขนาดเล็ก คล้ายกับจากคำบอกเล่าของชาวบ้านผู้สูงอายุ บอกว่า เคยเห็นทับหลัง แต่สูญหายเสียแล้ว คงเพราะถูกโจรกรรม กำแพงแลงทั้งสี่ด้าน อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ดีมาก เพราะเพิ่งบูรณะได้ไม่นาน กำแพงหินแลงก่อด้านบน โกลนเป็นรูปคล้ายดอกบัวพุ่ม ภายในกำแพงหน้าชั้นปรก มีต้นไม้ใหญ่สามต้น ชาวบ้านบอกให้สังเกตร่องรอยคนโบราณกรีดเอาน้ำมัน หรือชันไม้ ซึ่งปัจจุบัน อยู่สูงมาก บ่งบอกว่า คงยืนต้นมานานหลายร้อยปีแล้ว ที่เรียกว่า ตัวธาตุ หรือปราสาทเพียงองค์เดียว ก่อด้วยหินแลง บนฐานหินแลงก่อเรียงค่อนข้างสูง ยังมั่นคง และคงเค้าโครงเดิมว่า เคยถูกโกลนเป็นกลีบบัวหรือฐานสิงห์ ตัวปราสาทหลังบูรณะ คงเหลือเพียงผนังสี่ด้าน ครอบและชุมประดู เค้าโครงส่วนบนปราสาทคาดเดาจากเศษกองหิน ที่ไม่สามารถนำมาเรียงต่อได้ พบหินแผ่นกลม สันนิษฐานเอาเองว่า คงเป็นฐานของบัวยอด ส่วนบนคงคล้ายคลึงปราสาทหลายแห่งที่พบในจังหวัดศรีสะเกษ และสุรินทร์ เช่น ปราสาทศรีขรภูมิ ภายในปราสาท พบแท่นบูชารูปเคารพ แต่กลับมีผู้เอารูปปั้นพระคนศแบบใหม่ทาสีหลายสี ไปวางแทน มีของเช่นไห และกลี้นรูปคว้นเทียนอบวอล เพราะเพิ่งมีผู้มาขุดสำรวจ ก่อนทางเข้าปราสาทธาตุนางพญา มีบารายขนาดใหญ่ ชาวบ้านบอกว่า สภาพใกล้เคียงเดิม มีการขุดลอกตามสภาพ และปิดกั้นทางน้ำ ส่วนบารายขนาดเล็กด้านหลังปราสาทคล้ายขุดขึ้นใหม่ แต่ชาวบ้านเจ้าของที่นาข้างเคียงบริเวณที่ตั้งปราสาท ก็ยืนยันว่ามีมาแต่เดิม ขุดลอกกันตามสภาพด้วยแรงคนเท่านั้น ดูจากสภาพเดิมก่อนบูรณะ ที่ตัวปราสาทจมดินกว่าหนึ่งเมตร เทียบกับสภาพปัจจุบันเห็นว่า บูรณะฟื้นฟูได้ค่อนข้างสมบูรณ์ นำยกย่อง หากแต่ปราสาทตั้งอยู่ห่างไกลชุมชน และผู้คนมาก กอปรกับมีผู้มาเช่นไห้วประกอบสารพัดพิธีกรรม ทำให้ปราสาทสกปรก เลื่อมคลาหม่นดั่งลี้

สภาพปราสาทธาตุนางพญา ก่อนบูรณะจมดินใน

แมกไม้ (ที่มา: <http://www1.tv5.co.th/service/mod/heritage/nation/oldcity/ubonratchthani4.htm>)

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ ทางแยกเข้าตำบลหนองสน อำเภอนูญทริก ปราสาทอยู่ก่อนข้างทางไกลชุมชน ๒ ป้ายบอกเรื่อง ๓ โคปุระ หรือซุ้มประตูด้านหน้า (ทิศตะวันออก) ๔ ถึง ๖ กำแพงแก้วด้านทิศใต้ บูรณะกลับสู่สภาพดี มีร่องรอยโคลนหินแดงทำภายในกำแพงแก้วมีต้นไม้ใหญ่สองสามต้นเช่นกัน หู้าเริ่มขึ้นปกคลุม ๗ และ ๘ กองหินเศษที่ไม่สามารถนำกลับเข้าตำแหน่งเดิม ภายหลังบูรณะ พบหินแผ่นกลม สันนิษฐานเองว่า คงเป็นฐานของบัวยอด ส่วนบนคงคล้ายคลึงปราสาทหลายแห่งที่พบในจังหวัดศรีสะเกษ และสุรินทร์ เช่น ปราสาทศรีขรภูมิ ภายในปรางค์ ๕ บารายขนาดเล็กด้านทิศตะวันตก ๑๐ หน้าบันที่โคปุระทำด้วยหินทราย ทับหลังหายไปแล้ว ๑๑ และ ๑๒ บันไดทางขึ้นโคปุระ สังเกต ที่ฐานบันไดขั้นแรกเป็นแผ่นหินสกดเป็นรูปกลีบดอกบัว คล้ายที่พบที่ปราสาทพนมบาเค็ง

(ซ้ายไปขวา บนลงล่าง) ๑ ถึง ๓ บันไดทางขึ้นตัวปราสาท เป็นปรางค์เดี่ยวบนฐานหินแดงก่อสูง (บันได ๑๗ ขั้น) พื้นดินภายในกำแพงแก้วหู้าขึ้นรก ส่วนบน (บัวยอด) ของปรางค์หายไป คงเหลือผนังสี่ด้าน เสาประตูไร้หน้าบัน ทับหลัง และเสามะหวาด ภายในมีฐานโยนี มีผู้เฝ้ารูปปั้นพระคนศแบบใหม่ทาสีหลายสี ไปวางแทน มีของเช่นไห้ว และกลั่นรูปควันเทียนอบอวล เพราะเพิ่งมีผู้มาบวงสรวง ๔ มองย้อนไปที่โคปุระ ๕ ภาพถ่ายโคปุระจากทิศ

ใต้ ๖ ผนังปรางค์ด้านทิศใต้ ๗ ฐานปรางค์ และพื้นด้านล่างที่หญาปกคลุม มีชยะ และเศษเครื่องเช่นไห้วหลากลัทธิ
กระจัดกระจาย ๘ และ ๙ ด้านหน้า มุมทางทิศใต้ และโครงรับหน้าบัน ๑๐ และ ๑๑ กำแพงแก้วด้านหน้า ถ้ายจาก
ทิศใต้ โดยรวมเห็นเป็นปราสาทขนาดย่อมคล้ายย่อส่วน เช่นเดียวกับปราสาทเมืองต่ำ (บุรีรัมย์) และปราสาทบัน
ทายศรี (เสียมเรียบ) และ ๑๒ บารายด้านหน้าก่อนทางเข้าปราสาท ขนาดใหญ่มาก เคยขุดลอกตามสภาพ และปิด
กั้นทางน้ำ แต่สภาพยังคูดี ที่ร่องรอยอดีตไว้

สุดท้าย ผมแวะกินอาหารมื้อกลางวันระหว่างทางกับพรพจน์แล้วแวะกราบศรีระหลวงปู่บุญมี โชติปาโล
(พระภิกษวนาวินาศเถระ) พระเกจิอาจารย์สายวิปัสสนา แห่งวัดบ้านนาเมืองเดิม (วัดสระประสานสุขปัจจุบัน) สภาพ
วัดเปลี่ยนไปมาก พัฒนาจนน่าสังเวช ยังคงแต่ความทรงจำเท่านั้น ที่ครอบครัวผมผูกพันกับพระสงฆ์รูปนี้ ตั้งแต่
พ่อแม่ย้ายไปตั้งรกราก ไม่มีใครทราบว่าท่านเป็นอริยสงฆ์ คิดเพียงว่าท่านเป็นพระชาวบ้านรูปหนึ่ง ที่บวชมานาน
หลายพรรษา ท่านเมตตาครอบครัวผมมาก โดยเฉพาะเมื่อแม่ใกล้เสียชีวิต ท่านเคยไปโปรดถึงบ้าน ถวายปัจจัย
ท่านก็ไม่รับ ให้โยมไว้รักษาตัว แม่งานศพแม่ ท่านก็ได้มาสดอภิรกรรมโปรด ทั้งที่ไม่มีใครมีกระจัดกระใจนึกถึง
ท่าน ได้เห็นรูปท่านในวัด เป็นรูปโบราณ ที่ท่านถ่ายในที่ชุมนุมอริยสงฆ์ อาทิ หลวงปู่ขาว วัดถ้ำกลองเพล หลวงปู่
มั่น กุริทัตโต คิดแล้วเห็นหนาวว่า ครั้งหนึ่งในชีวิต ได้มีโอกาสสัมผัสอริยสงฆ์

งานในปี ๒๕๕๑

เมื่อผมต้องรับหน้าเสื่อสอนวิชา Construction Management & Technique แทนอาจารย์ท่านเดิม ที่
โอนย้ายไปรับราชการที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผมต้องใช้เวลากับการค้นหาเอกสาร และไฟล์ที่เกี่ยวข้อง และต้อง
เตรียมการสอนแบบเกือบวันต่อวัน กลัวจะไม่กลัวหุรอกครับ แต่ในภาวะที่งานสิ้นมือแบบนี้ เจ็บใจตัวเองมากกว่า
ที่น่าจะมีเวลามากกว่านี้สักสองสามเดือน รับรองสนุกแน่ ผมต้องเตรียมคำอธิบายรายวิชาและแผนการสอน
(เอกสาร มคอ.๓) ทั้งหมด จะอย่างไรเสียก็ได้เอกสารการสอนที่น่าสนใจไม่น้อย ตามเนื้อหาย่อ ๆ ต่อไปนี้ หาก
ท่านสนใจ และเวบนี้อยู่ยังมีอยู่ กรุณาติดตาม Download นะครับ

www.sdhabhon.com/CM.html

หัวข้อ	เนื้อหา
๑. ทั่วไป	วิเคราะห์ศัพท์ งานก่อสร้าง การบริหารจัดการ ทรัพยากร บัญชีโครงการ งานก่อสร้าง คู่สัญญา ผู้เกี่ยวข้องในโครงการก่อสร้าง และบทบาท (ผู้ว่าจ้าง ผู้ก่อสร้าง พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ควบคุมงาน หรือ บริหารโครงการ) การเสนอราคา การประมูลงาน เงินประกัน สัญญาจ้าง (เหมารวม ราคาต่อหน่วย ราคารวมค่าดำเนินการและอื่น ๆ) การติดตาม ควบคุม ตรวจสอบ ควบคุม การวัดปริมาณงานและ จ่ายเงิน เงินงวด เงินประกันผลงาน งานเพิ่มลด อนาคตของงานก่อสร้าง (บัญชี ทรัพยากร (เงินทุน วัสดุสิ้นเปลือง ค่าจ้างคน เครื่องจักรกล) อนาคตของการจัดการ (องค์กร หน้าที่ การนำ การควบคุม) วิธี และการจัดการ วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการ (ผลงาน งบประมาณ เวลา คุณภาพ และความพึงพอใจ) ผู้จัดการ โครงการ คุณภาพ และกระบวนการคุณภาพ ชื่อเรียกห้อง ชื่อขัดแย้งหรือข้อพิพาท วิธีระงับข้อ พิพาท (เจรจาต่อรองหรือรอมชอม มีตัวกลางเจรจา อนุญาโตตุลาการ วิธีการทางศาล) ลำดับ เนื้อหา และการสอน
๒. พัฒนาการ ของ โครงการก่อสร้าง	ความต้องการ (สิ่งปลูกสร้าง และประโยชน์ใช้สอย) และข้อจำกัดของทรัพยากร (เงินทุน ที่ดิน ภูมิ ประเทศ และอื่น ๆ) กฎหมายอาคาร (กฎหมายที่ดิน กรรมสิทธิ์ และการใช้ประโยชน์สิ่งปลูกสร้างบน ที่ดิน กฎหมายอาคาร กฎหมายว่าด้วยสุขอนามัยและความปลอดภัย กฎหมายสิ่งแวดล้อมและพลังงาน กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง กฎหมายวิชาชีพ) การออกแบบสถาปัตยกรรม และวิศวกรรม แบบร่าง แบบรายละเอียด แบบขยาย แบบเหมือนสร้าง การประมาณราคา การกำหนดงบประมาณ การศึกษา ความเป็นไปได้ หรือความเหมาะสม การจัดหาเงินทุน และแหล่งเงินทุน การวางแผน โครงการ
๓. งานชั่วคราว และ การจัดการ สถานที่ ก่อสร้าง	สถานที่ก่อสร้าง ข้อจำกัด และการวางแผน ทางเข้าออก รั้ว สาธารณูปโภค เส้นทางลำเลียงวัสดุ สิ่งปลูก สร้างชั่วคราว (ที่พัก สำนักงาน) สถานที่กองเก็บวัสดุ เครื่องจักรกล หน่วยผลิต การรักษาความปลอดภัย ประมาณการสำหรับงานชั่วคราว อุบัติภัยในงานก่อสร้าง ประเภท และผลของอุบัติเหตุ มาตรการความปลอดภัยในการทำงาน (รั้ว ป้ายเครื่องหมาย สัญลักษณ์ การใช้เครื่องจักร ลิฟท์ บันจูน การทำงานบนที่สูง นั่งร้าน ราวกันตก การทำงานในเวลากลางคืน การป้องกันสิ่งของตกหล่น และฝุ่น ละออง)
๔. เครื่องจักรกลในงาน ก่อสร้าง	ประเภทของเครื่องจักรกลในงานก่อสร้าง (เครื่องกำเนิดกระแสไฟฟ้า บันจูน บันจูนดอกเสาะเข็ม เครื่อง เจาะสกัด เครื่องจักรกลสำหรับขุดดิน และเคลื่อนย้ายดิน เครื่องจักรกลสำหรับเคลื่อนย้าย บดอัด เครื่องจักรกลรื้อถอน หรือทำผิวทาง หน่วยผลิต (คอนกรีต แอสฟัลต์คอนกรีต) ประมาณการชนิด ขนาด และจำนวนเครื่องจักรกล ค่าใช้จ่าย และเศรษฐวิศวกรรม (ค่าลงทุน ค่าดำเนินการ ค่าบำรุงรักษา หรือค่าเช่า อายุใช้งาน ค่าเสื่อมราคา มูลค่าซาก)
๕. วัสดุ ก่อ สร้าง ขึ้น ส่วน หรือ องค์ อาคารกึ่งสำเร็จรูป	การจัดการวัสดุก่อสร้าง (ผลิต หรือจัดหา ขนส่งลำเลียง กองเก็บ ระวังรักษา ใช้งาน ลดการสูญเสีย) การ เพื่อความไม่แน่นอนของวัสดุ (ขาดแคลน ราคาผันแปร) วัสดุที่เทียบเท่า หรือทดแทนกันได้ หลักการ และเหตุผลในการเลือกใช้ชิ้นส่วน หรือองค์อาคารกึ่งสำเร็จรูป (ชนิด ขนาด ปริมาณ พื้นที่ทำงาน เครื่องจักรกล) ตัวอย่างชิ้นส่วน หรือองค์อาคารกึ่งสำเร็จรูป และระบบโครงสร้าง ข้อได้เปรียบ ข้อจำกัด หรือข้อพึงระวัง (การขนย้าย ประกอบติดตั้ง รอยต่อ การรั่วซึม การทำให้เป็นชิ้นเดียวกัน)
๖. ปริมาณงาน ราคา และบัญชีแสดงปริมาณ งานและราคา การ ประกวดราคา และ ประมูลงาน	องคาพยพ และบัญชีของการประมาณราคา ปริมาณงาน ราคา (ต่อหน่วย หรือเหมารวม) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ดำเนินการ ค่าไร และภาษี) ค่าใช้จ่ายคงที่ และค่าใช้จ่ายผันแปร ความสามารถในการทำงาน การเรียนรู้ งาน Learning curve Productivity บัญชีต่อความถูกต้องแม่นยำตรงของการประมาณราคา (ผู้ประมาณ ราคา ข้อมูล สมมติฐาน วิธีประมาณราคา ความผันแปร หรือปัจจัยภายนอก) อัตราเงินเฟ้อ อัตรา ดอกเบี้ย ดัชนีราคาวัสดุ การเพื่อขาดเผื่อเหลือ หนังสือเชิญชวน Term of Reference เอกสารประกอบ Pre-Qualification & Short List, Performance bond การยื่นราคา, ผู้ชนะการประกวดราคา Letter of Intent, การตกลงทำสัญญา และเริ่มงาน

๑๖. สัญญาก่อสร้าง ซื้อพิพาท และวิธีระงับข้อพิพาท	องคาพยพของสัญญา (ผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง วัตถุประสงค์ของการจ้าง วิธีการทำงาน ตรวจสอบประเมินผลงาน และจ่ายเงิน เบี้ยปรับ การประกันผลงาน ข้อตกลงเรื่องการผิดสัญญา และอื่น ๆ) เอกสาร หรือรายการประกอบสัญญา (เงื่อนไขพิเศษ แบบรูป รายการก่อสร้าง) Project Delivery System (E-C, E+C, PM) รูปแบบของสัญญา (Lump sum, Cost + Fee or Time-Material Contract, Guaranteed Maximum Price Contract, Management Contract, BOT, BTO) การกำหนดหน่วยราคา Provisional sum และอื่น ๆ) อนุสัญญา หรือการรับเหมาช่วง การประกันภัย และอื่น ๆ ข้อเรียกร้อง ข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาท สาเหตุ บังคับ วิธีระงับข้อพิพาท (เจรจาต่อรองหรือรอมชอม มีตัวกลางเจรจา อนุญาโตตุลาการ วิธีการทางศาล)
๑๗. กิจกรรม มูลค่า เวลา และแผนงาน	กิจกรรมก่อสร้าง Work Breakdown Structure-WBS มูลค่า ลำดับการทำงาน เวลาของแต่ละกิจกรรม แผนงาน (กิจกรรม เวลา และมูลค่า) Grantt Chart, Critical Path Method-CPM (AOA, AON, Arrow, Early Start, Early Finish, Duration, Late Start, Late Finish, Free Float, Total Float, Critical Path, Critical Activity, Simple and Complex Compression, Crash, Crash Cost & Duration, Least Cost, Dummy, Labour allocation, Resource levelling), Program Evaluation and Review Technique- PERT, Line of Balance-LOB การวัดปริมาณงาน และความก้าวหน้าของงาน Progress curve (S-curve) การเร่งรัดงาน หรือปรับปรุงแผนงาน
๑๘. การติดตามความก้าวหน้า การวัดปริมาณงาน และจ่ายเงิน การควบคุมคุณภาพ	การติดตาม การตรวจสอบ (สถานปัจจุบัน แนวโน้ม บังคับเสี่ยง หรือนัยต่อความสำเร็จของโครงการ) และการควบคุม (แผนงาน ทรัพยากร และคุณภาพ) ความก้าวหน้า ความก้าวหน้า การวัดปริมาณงาน และจ่ายเงิน (Quantities measurement and payment) รายงาน ระบบคุณภาพกับงานก่อสร้าง การตอบสนองความพึงพอใจ
๑๙. การจัดการความเสี่ยง	วิเคราะห์ศัพท์ ความเสี่ยง ประเภทของความเสี่ยง บังคับภายนอก และบังคับภายใน บังคับที่ล่วงรู้ หรือควบคุมได้ บังคับที่ล่วงรู้หรือควบคุมได้ยาก (พิบัติภัย อุบัติภัย) ความเสี่ยงเนื่องจากการเงิน บุคลากร และการจัดการ การบริหารความเสี่ยง (หลีกเลี่ยง ลด หรือถ่ายโอน) การประกันภัย การบริหารกลยุทธ์
๒๐. การจัดองค์กรบริหารทรัพยากร การสื่อสาร และเรียนรู้ในองค์กร	ทฤษฎีการจัดการ Scientific Management (Taylor), Formal Organization Theory, Bureaucracy (Weber) ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคม หรือองค์กร System Theory, Social Action Theory, Taylor's x-y Theory, การจัดการองค์กรในงานก่อสร้าง (Projects in functional organizations, Project Organization, Matrix organization) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล (รับสมัคร คัดเลือก ฝึกฝนงาน มอบหมาย ผลตอบแทน สวัสดิการ และพัฒนา) ทฤษฎีการจูงใจในการทำงาน Maslow's hierarchy of needs, McGregor Theory -X (-) and Theory - Y (+), Contemporary Theory ; Existence, Relatedness and Growth-ERG, Three-Needs Theory (Achievement, Power and Affiliation), Cognitive evaluation theory, Goal-setting theory, Reinforcement theory, Equity Theory Expectancy theory (Attractiveness , Performance-reward linkage, Effort-performance linkage), การพัฒนามูลากร (Passive, Active, Farming, Self or Open learning) การศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการความรู้ในองค์กร การสื่อสารในองค์กร รูปแบบ (Top-down, Bottom-up, Two-way, Lateral) อุปสรรคของการสื่อสารในองค์กร (บุคคล ข้อมูลข่าวสาร วิธีหรือเส้นทางการสื่อสาร) การตัดสินใจแบบกลุ่ม หรือมีส่วนร่วม (Interacting, Brain-storming, Nominal Group Technique, Delphi's)
๒๑. อุตสาหกรรม และแรงงานสัมพันธ์ และอุตสาหกรรมก่อสร้างระหว่างประเทศ	องค์กร หรือสมาคมผู้ก่อสร้าง ผู้ค้า หรือผู้ประกอบการ สหภาพแรงงาน อุตสาหกรรม หรือโครงการก่อสร้างระหว่างประเทศ บิษัทร่วมค้า หรือร่วมทุน (Joint Venture or Consortrium) การสร้างและพัฒนาศักยภาพของวิศวกร

นอกจากนั้น ผมตั้งใจจะเรียบเรียงงานแต่งตำรา ที่จะใช้ข้อกำหนดตำแหน่งวิชาการอีกหนึ่งเล่ม หลังจาก
ที่เตรียมการมานานกว่าสิบปี ตำราดังกล่าว มีเนื้อหาเชิงลึก มีชื่อว่า Highway and Related Infrastructures for

Sustainable Development (ถนน และ โครงสร้างพื้นฐานประกอบ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน) แบ่งเป็นสิบบท คือ ๑ ประวัติ และพัฒนาการของการขนส่งทางน้ำและทางบก (History and Development of Water and Motor Transportation) ๒ มลเหตุ และปัจจัยในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของการขนส่งทางบกและการขนส่งทางน้ำ ๓ ปัจจัยและการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของถนน และทางน้ำ ๔ ปัจจัย และกลไกทางสังคมต่อพัฒนาการของถนน และทางน้ำ ๕ การออกแบบถนน ทางน้ำ และการระบายน้ำ ๖ สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ ถนน และทางน้ำ ๗ การออกแบบ และจัดการทางเท้า ๘ กฎหมายทาง และกิจการสาธารณะ ๙ ถนนจำลองเพื่อการเร่งรัดพัฒนาชนบท และ ๑๐ ทางสัมปทาน และทางพิเศษ

จดหมายจากลูกศิษย์

เดือนธันวาคม มีจดหมายตั้งแต่ต้นเดือน นับยแล้วไม่มาก จึงตอบได้ค่อนข้างไว

Date: Wed, 30 Dec 2009 13:06:46 +0000

กราบสวัสดีปีใหม่ อาจารย์ สถาพร โภคา ที่เคารพรัก ปีใหม่นี้ ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้อาจารย์มีความสุขมากๆ สุขภาพแข็งแรงตลอดปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นะครับผม เทศกาลปีใหม่ปีนี้ผมได้มีเวลาหยุดพักงานยาวตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ที่สำคัญมากคือมีโอกาสกลับมาเยี่ยมครอบครัวที่ต่างจังหวัดครับ ได้อยู่ดูแลคุณพ่อ และคุณแม่ที่อายุมากแล้ว และช่วยแบ่งเบาภาระท่านเล็กน้อยๆ แม้อยากจะอยู่ช่วยท่านให้นานกว่านี้ แต่ภาระงานส่วนตัวไม่เอื้ออำนวย แต่อย่างไรก็ตามเวลาที่อยู่ที่นี้ทำให้ผมรู้สึกมีความสุขมากครับ เหมือนได้กลับมาเติมพลังชีวิตเพื่อกลับไปต่อสู้กับชีวิตที่เร่งรีบ ในเมืองกรุงอีกครั้ง สุดท้ายนี้ ขอให้อาจารย์มีเวลาได้พักผ่อน และท่องเที่ยวไปในสถานที่สวยงามเพื่อผ่อนคลาย และเติมพลังให้กับจิตใจมากๆนะครับผม ด้วยความเคารพรักอย่างสูง เศรษฐา deaw_s@hotmail.com

สถาพรตอบ ผมยังคงทำงาน และมีทุกข์สุขเช่นเดิม ตั้งใจว่าปีนี้จะทำงานสำคัญให้แล้วเสร็จ อาชีพสอนหนังสืออาจมีการเปลี่ยนแปลงขอให้มีความสุขสวัสดิ และก้าวหน้าในอาชีพครับ

Date: Wed, 30 Dec 2009 10:45:53 +0700

จดหมายจากลูกศิษย์สวัสดิ์ครับอาจารย์ หวังว่าอาจารย์คงสบายดีนะครับ เพิ่งได้มีเวลาเข้าไปอ่าน x-file ตอนล่าสุดแล้วก็แวะเข้าไปดูที่เว็บของคณะวิศวะ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดูนิตีชั่น และสาระมากเลยครับ อาจารย์คงงานยุ่งเหมือนเดิม ดูแลสุขภาพด้วยนะครับ สุดท้ายนี้ขอให้อาจารย์มีความสุขแข็งแรง มีพลัง และความสุขมาก ๆ ในปีใหม่ที่จะมาถึงนะครับ ด้วยความเคารพอย่างสูง นรฤทธิ์ norrarit.pinnemitr@th.transport.bombardier.com

สถาพรตอบ ขอบคุณนรฤทธิ์ ที่ยังไม่ลืม และติดตามเอ็กไฟล์จริงๆ แล้วผมก็รอคอยเมลล์ หรือข้อความจากนรฤทธิ์ ปีละครั้งอยู่เหมือนกันอาจเป็นเพราะได้เห็นนรฤทธิ์ตั้งแต่เด็ก ได้สอน และเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งปริญญาตรีและโท จึงรักเหมือนลูกทั้งที่ไม่เคยมีลูก บ้านแกก็อยู่ใกล้ๆ ตั้งแต่สุรศักดิ์ไปทำงานที่สิงคโปร์ ก็ยังห่างหาย โอกาสที่ผมจะได้พบใครยากขึ้นทุกวัน แต่ผมก็ยังคงทำงานแหละยังมีทุกข์สุขที่ต้องทน และทนได้แหละ ชีวิตสอนหนังสือทุกวันนี้บางวันก็รู้สึกคล้ายหนักน้ำน้ำหนัก หรือละคอนลึงขอให้มีความสุขสวัสดิ์มีกำลังใจ ประสบความสำเร็จเช่นกัน

Date: Sat, 26 Dec 2009 21:10:54 +0700

สวัสดีปีใหม่ครับ ก๊อต chagrit@gmail.com

สตาพรตอบ ขอบคุณครับ ๆ ๆ ๆ ขอให้สุขสวัสดิีมีความสำเร็จในชีวิตเช่นกันครับ

ป.ล. จักกฤษณ์ นันท์ธีระกุล เป็นลูกศิษย์ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร เมื่อกว่าสิบปีที่ผ่านมา

Date: Sun, 20 Dec 2009 16:38:05 +0700

สวัสดีครับอาจารย์ วันนี้ไปเดินเที่ยวงานกาชาด เลยถ่ายรูปมาฝาก หวังว่าอาจารย์คงถูกใจ (ไม่ทราบว่าอาจารย์มียัง
จ้อยครับ joy.civil@gmail.com)

สตาพรตอบ จ้อย ผมมีแล้ว เคยไปเดินถ่ายไว้นานแล้ว แต่รูปที่จ้อยถ่าย มุมสวยแปลกดี เป็นมุมที่ผมไม่มี อีกมุม
หรือบรรยากาศที่ไม่มีคือตอนที่เสื้อแดงเสื้อเหลืองชุมนุม ไม่กล้าไปถ่ายครับ ให้สังเกตรูปปูนปั้นลอยตัวที่หัวท้าย
แผงราวสะพาน เป็นผลไม้ต่าง ๆ เป็นรูปแบบที่เหมือนกับสะพานเสาวนีย์ที่มุมสวนจิตรลดา ด้านคิดทางรถไฟครับ
แต่สะพานเสาวนีย์ยาว ถ่ายรูปให้เต็มได้ยาก ๆ ๆ ๆ ขอบคุณครับ

Date: Fri, 18 Dec 2009 17:40:14 +0700

ด้วยความคิดถึง และคำถาม(ไถ่)ครับอาจารย์สวัสดีครับอาจารย์สตาพร ผมภัทรวุฒิ ม่วงมณีครับ
ตอนนี้ผมลงเรียนวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงครับ ลงตามข้อแนะนำของอาจารย์ว่า หากมีโอกาสก็ควร
เรียนเนื่องจากเกี่ยวข้องกับวิศวกรรมโยชามาก ๆ และหากเข้าใจภาษากฎหมายก็สามารถทำให้เข้าใจถึงกฎหมาย
พบ หรือ ข้อกำหนดต่างๆเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร และค่าต่างๆตามยุคสมัย ผมลงทะเบียนไปตอน
เดือนพฤศจิกายนครับ และลองอ่านรายวิชาคร่าวๆ ก็ทราบได้ว่า กว่าจะเข้าถึงหลักของกฎหมายแท้จริง และเริ่ม
เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่างๆ รวมทั้งข้อกำหนด พบ. กฎหมายควบคุมอาคาร ก็ต้องเป็นปีสองเทอมปลายผม
รบกวนอาจารย์ให้คำแนะนำ และ ชี้แนะแนวทางเกี่ยวกับการเรียนกฎหมายให้สมประโยชน์กับวิศวกรรมโยช
หน่อยครับ เนื่องจาก วิชาที่ปูพื้นก็เป็นวิชาบังคับเลือกเฉกเช่น มหาวิทยาลัยนเรศวร และ มหาวิทยาลัยต่างๆ
๑. วิชาเลือกที่ควรลงเรียน ควรเน้นไปทางไหนดีครับ ทางจิตวิทยา หรือ ทางวิทยาศาสตร์ ปรัชญา ฯลฯ ?
๒. อาจารย์เรียนอย่างไร จึงสามารถจับนิสิตศตรควบคู่กับวิศวกรรมโยชได้ (ทั้ง ๆ ที่วิชาวิศวะยากมาก และวิชา
นิติศาสตร์อ่านหนังสือเยอะมาก)
๓. ปีหนึ่งต้องเรียนที่ รามฯ ๒ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งไกลจากบ้านของผมมาก ประกอบด้วยน้องชายเริ่มเรียน
เนติบัญญัติ จึงต้องประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และได้ไปเรียนได้น้อยมาก ผมควรอ่านจับประเด็นอย่างไรดี
ครับ?

๔. ข้อสอบเก่าของรามคำแหง ที่วางขายนั้นช่วยได้มากไหมครับ หากจะซื้อคำบรรยายมานั่งอ่านเองแล้วเอาไปสอบ

๕. แนวทางวิชาที่ผมควรเลือกเรียน ตั้งแต่ต้นให้เป็นพื้นฐานไปยังวิชาทางกฎหมายควบคุมอาคารควรเป็นวิชาอะไร และเน้นไปทางไหนจึงจะสมประโยชน์(ส่วนรายวิชาปลีกย่อยที่เป็นเอกสารของทางรายวิชาของรามคำแหง ผมจะส่งให้อาจารย์หลังจากกลับไปบ้านที่กรุงเทพฯ ครับ ตอนนี้ผมลงมาถ่ายรูปรูปปรับปริญญาเพื่อนที่ มน) คิดถึงอาจารย์มากๆ ครับ และยังพยายามปรับปรุงตัวเองตามคำชี้แนะของอาจารย์เสมอ ที่ให้ทำตัวเป็น Generalist ที่เก่งและเปรียบพร้อมทั้งการใช้โปรแกรม Excel ให้ชำนาญภาษาอังกฤษที่ต้องสื่อสารได้ และ AUTOCAD ซึ่งที่กล่าวมาผมยังอ่อนหัดมาก ๆ ตอนนี้ผมเริ่มฝึกภาษาอังกฤษด้วยครับ (ซื้อหนังสือภาษาอังกฤษ และ ฟัง พูด อ่าน อยู่เยอะมากแต่ยังเขียนไม่เก่ง) หลังสิ้นปีจะเริ่ม Tutor Course (นายช่างวิศวกรท่านแนะนำ) อีกคำถามคือ

๖. ภาษาอังกฤษที่อาจารย์เคยกล่าว ในงานฝ่ายวิศวกรรม-โยธา ณ.ไบเทคบางนา ว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องมีความรู้ ความเข้าใจสำหรับวิศวกรแล้ว ควรเข้าใจในระดับไหน จึงจะเหมาะสม จำเป็นต่อสาขาวิชา และเป็นผลต่อดีต่อการทำงาน ทั้งเรื่องตัวเงิน และรายได้ครับ?

๗. ความล่าช้าของการจบการศึกษาของผม และเกรดที่ไม่ดีนั้น จะแก้ไขได้ด้วยการเตรียมความพร้อมอย่างไรให้ทำงานที่จ้ะรับผมรู้สึกได้ว่าคู่ควรครับ? (เพราะทางครอบครัวมีแนวโน้มจะให้เข้าทำงานที่ กฟผ. กระทั่งตอนฝึกงานก็ตั้งใจไปว่าอยากเข้ากฟผ.มาก เพราะรู้สึกดีมากที่ได้ฝึกงานที่นั่น และที่ที่ฝึกงานเคยกล่าวว่าหากจะเข้ามาทำงานก็ยินดีจะพิจารณา แต่วิศวกรที่นั่นต่างจบมาจากมหาวิทยาลัยชื่อดัง ผมจบช้า และยังเกรดไม่ดี พอจะพัฒนาอย่างไรให้คู่ควรได้บ้างครับ)

คิดถึงอาจารย์มากๆ ครับ และอยากจะทำโอกาสไปขอถ่ายรูปรูปด้วย เนื่องจากเป็นแฟนคลับอาจารย์คนที่ชื่นชมและชื่นชอบในความเป็นอาจารย์สถาพร โภคา ที่ผมมีโอกาสที่ได้เรียนกับอาจารย์ ยังระลึกถึงคำพูดของอาจารย์อยู่เสมอ และพยายามปรับปรุงข้อด้อยให้ เป็น Generalist ที่ดีตามคำแนะนำของอาจารย์ครับ ทราบข่าวว่าอาจารย์สอนคอนกรีตเสริมเหล็กให้รุ่นน้องต่ออีกปี ผมได้ยินดีรู้สึกดีใจแทนรุ่นน้องว่ายังมีบุญพอได้เรียนกับอาจารย์(ฮา) เหมือนที่ผม เป็น Super แล้วก็ยังได้มีบุญได้เรียนกับอาจารย์ และตั้งใจเอามากๆ แม้หัวจะไม่ดี ผมได้อะไรมาเยอะจริงๆ ครับ อาจารย์ทำให้ผมชอบวิศวกรรมมากขึ้น และทำให้ผมรู้สึกดีที่ได้รับศึกษาเส้นทางชีวิตของวิศวกรรมโยธาไว้ ทั้งที่ทีแรกไม่ชอบ และคิดว่าหากจบมาอาจเบนเข็มไปทำอาชีพอื่น หรือ ทำงานด้วยความไม่ชอบ หวังใจไว้ว่าอาจารย์จะสุขภาพดี และ ทำงานหนักอย่างอารมณ์ดีเช่นที่ผ่านมา อาจารย์รักษาสุขภาพด้วยนะครับ จะได้แข็งแรงอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ที่พักใจที่ถูกไถ่ถามหลังลูกศิษย์เรียนจบจนไปทำงาน อย่างสมว่าเสมอ(ฮา) (ผมเพิ่งเห็นว่า มีอาจารย์ที่เคยช่วยสร้างความเข้าใจต่อนิสิต ทั้งในชั่วโมงเรียน และทำงานจากอีเมลล์ คำถาม คำตอบที่ชัดเจน เช่นนี้ก็จากอาจารย์คนแรกนี่ละครับ นึกว่าจบแล้วก็จบกัน)

ปล ตอนนี้ผมยังไม่ถือว่าเรียนจบ เพราะเหลือวิชา Steel & timber ตามหลักสูตร (...) เนื่องจากพ่อแม่ของผมเพิ่งซื้อบ้านหลังใหม่ ที่บางบัวทอง และมีปัญหาเรื่องรายจ่ายอย่างหนัก จึงขึ้นมาอยู่กรุงเทพฯ และจึงเรียนรามคำแหงควบคู่ไปกับภาษา และพัฒนาตัวเองครับ ผมคิดถึงอาจารย์มาก ๆ ครับ(ไม่ยอมกไม่น่าจะพอ) และหวังว่าหากมีโอกาสจะได้กลับไปหาอาจารย์ และได้พบเจอให้หายคิดถึงบ้าง ตอนนี้บ้านติดอินเตอร์เน็ตแล้วครับ หวังไว้ว่าจะได้ส่งอีเมลล์หลายๆเรื่องหาอาจารย์อีกแน่ๆ ครับผมว่าจะไม่พิมพ์ยาวแล้วเชียว สุดท้ายก็สนุกมือตามเคยครับรัก เคารพ และ คิดถึงครับ ! cohd@windowslive.com

สถาพรตอบ สวัสดิ์ปีใหม่ครับ ผมลืมตอบจดหมาย จึงไม่ได้ปรากฏในเอ็กไฟล์ กำลังจะเอาไปลงเพิ่มในเดือน ธันวาคม เรื่องเร่งด่วนคือ หากเรียนจบได้รับปริญญาแล้ว เอาผลการเรียนไปสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เขาจะยกเว้นวิชาพื้นฐานที่ว่ามาให้ รวมแล้วยกเว้นได้ราวสามสิบกว่าหน่วยกิต ก็จะเหลือเฉพาะวิชากฎหมาย เพียงร้อยกว่าหน่วย หน่วยเงิน และเวลาเรียนไปได้หนึ่งปี ดังนั้น ที่สมัครไปแล้ว ก็แล้วไป หากทำไม่ได้ก็รอให้จบจริง ๆ ก่อนแล้วจึงค่อยสมัครใหม่กระมัง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร คือฟังพูดอ่านเขียน พอสื่อสารได้และเข้าใจถือว่าดีแล้ว แต่หากจะไปทำงานเฉพาะด้าน เช่น ร่างสัญญา เขียนรายงาน เขียนข้อเสนอ แต่งตำรา ก็ย่อมต้องการความลึกซึ้งมากขึ้น ลึกซึ่งแปลว่าไม่ใช่เก่งอย่างเดียวคงต้องเข้าใจว่า เมื่อใดจะใช้คำไหน เช่นเดียวกับภาษาไทยแหละ ภาษามอญ ความรู้สึก และสื่อได้มากกว่าคำแปลในตัวเอง ดังนั้น ตำรา ฝรั่ง หลายเล่ม จึงน่าอ่าน อ่านง่าย แต่บางเล่มก็ไม่ใช่เลย คุณกันอีกบ่อย ๆ จอบช้าอย่างบน สวัสดีปีใหม่ครับ

Date: Tue, 8 Dec 2009 08:17:37 -0800

สะพานสองพี่น้องอาจารย์ครับ แล้วเรื่อง การก่อกองอิฐ สำหรับอาคารพื้น post tension ครับ ปัญหาคือว่า พื้น post tension จะมีการแอ่นตัวลง เมื่อมีน้ำหนักมากกระทำ ทำให้เราไม่สามารถ ก่อผนังอิฐมอมไปชนกับท้องพื้น post tension ได้ กรณีนี้ จะทำอย่างไร เพราะ งานสถาปัตยกรรมเป็น ห้องไม่มีฝ้าเพดาน โข้วท้องพื้น Post tension ฉาบเรียบ แต่ต้องเก็บงานให้เรียบร้อย ไม่ให้มีเสียง หรือช่อง ระหว่างผนัง จะทำอย่างไรครับ Jirasak Augsornkarn jirasak_mut@yahoo.com

สถาพร ตอบเท่าที่เขยเห็นเขาทำ แต่ผมไม่ได้ติดตามว่าได้ผลหรือไม่ คือ ๑. ก่อนก่อกอง เขาจะเจาะพื้น เสียบเหล็ก (จุ่ม Epoxy) แล้วหล่อสัน ค.ส.ล. เล็ก ๆ คล้าย ๆ ธรณีประตู นัยว่าจะช่วยให้แถบที่รับผนังก่อกองแข็งแรงขึ้น ผมว่าได้ผลทางใจเสียมากกว่า สันหนาราว ๐.๑๐ เมตร คงไม่ได้ทำให้แผ่นพื้นแถบนั้นแข็งแรงขึ้นสักเท่าใด ๒. ที่ด้านบนก็เจาะพื้นแล้วเสียบเหล็กห้อยลงมาเป็นคู่ ๆ เมื่อก่อกองขึ้นไปใกล้ถึงใต้ท้องพื้น ก็จะเอาลวดตะแกรงเหล็ก (Wire mesh) แผงกว้างสักสองคืบ เกาะยึดตามเหล็กที่เสียบห้อยลงมา หน้าที่ของมันคงจะช่วยให้ปูนก่อกองที่อยู่ตรงบริเวณรอยต่อระหว่างผนังกับใต้ท้องพื้น (แทนที่จะก่อกองจนชนท้องพื้น) เหนียว ยึดหยุ่น หรือ แข็งแรงขึ้น ทั้งสองกรณีผมเคยเห็นเขาทำ แต่ไม่เคยไปติดตามผล หากยังไม่พอใจ คำตอบก็ว่ามา จะถามคนอื่นให้ สวัสดีครับ

Date: Mon, 7 Dec 2009 20:45:51 -0800

ขอปรึกษาเรื่องการก่อกองอิฐ สำหรับอาคารพื้น Post-tensioned อาจารย์ครับ

๑. ขอปรึกษาเรื่อง การก่อกองอิฐ สำหรับอาคารพื้น Post-tensioned ครับ ปัญหาคือว่า พื้น post tension จะมีการแอ่นตัวลง เมื่อมีน้ำหนักมากกระทำ ทำให้เราไม่สามารถ ก่อผนังอิฐมอมไปชนกับท้องพื้น post tension ได้ กรณีนี้ จะทำอย่างไร เพราะ งานสถาปัตยกรรมเป็น ห้องไม่มีฝ้าเพดาน โข้วท้องพื้น Post tension เรียบ แต่ต้องเก็บงานให้เรียบร้อย ไม่ให้มีเสียง หรือช่อง ระหว่างผนัง

๒. ทำไมงานก่อสร้างอาคารที่เป็น พื้น Post-tensioned บางโครงการ จึงมีแค่วิศวกรของผู้รับเหมาควบคุมเท่านั้น อย่างดีหน่อยถ้ามีวิศวกรที่ปรึกษา หรือควบคุมงาน มาตรวจงาน แต่สำหรับผู้ออกแบบพื้น Post-tensioned บางโครงการจะส่ง คนงานมาวางลวดอัดแรง ตามแบบ ตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งเป็นคนงานที่ เหมาะมา หรือ Sub-contractor มา และมาตั้งลวดพร้อมฉีกน้ำปูน โดยที่ไม่ได้มีการมาควบคุมคุณภาพจากผู้ออกแบบ ทำให้มีความรู้สึก ว่า ขาดระบบการตรวจสอบคุณภาพงานที่ดี ตรวจสอบเรื่อง การตั้งลวดอัดแรงครบทุกเส้นหรือไม่ก็ได้ หรือ แม้แต่ตั้งลวดอัดแรงได้ตามที่ออกแบบไว้หรือไม่

ขอให้อาจารย์มีสุขภาพดี แข็งแรงนะครับ สัปดาห์ที่แล้วผมเจอพี่ ปิ๊ก (พิเชฐ ลักขานันท์) ในงานบรรยาย โครงสร้างเหล็ก ของ สยามยามาโต๊ะ ผมได้ถามถึงสุขภาพของอาจารย์ พี่เขาบอกว่าอาจารย์มีสุขภาพดีขึ้น ผมก็ดีใจมากครับ อยากให้อาจารย์หายขาด จากการเจ็บป่วย จะได้ทำงานเยอะๆ รักและเคารพครับ จิระศักดิ์ อภัยภักดิ์ jirasak_mut@yahoo.com

สถาพรตอบ เหตุผลทั้งหมดคือ แผ่นพื้น Post-tensioned ในประเทศไทย ส่วนใหญ่ ผู้ผลิต จะมีบริการออกแบบฟรี จนผู้ออกแบบอาคารมักไม่ใส่ใจ เพราะถือว่า ไม่ได้ลงนามในแบบรูปแผ่นพื้นเหล่านั้น จนกระทั่งขาดการประสานงาน และเกิดความบกพร่อง เช่น รอยต่อระหว่างแผ่นพื้นกับผนัง คนแฉก บางแฉก ที่ต้องรับน้ำหนักมาก ๆ อาทิ รับน้ำหนักจากบันไดเลื่อน ฝ่ายผู้ผลิต เมื่อได้งาน บางรายก็อาจไม่มีเวลาทบทวนแบบอีกครั้งหนึ่ง (ไม่ว่า Detailed design มีอะไรต้องเปลี่ยนแปลง หรือไม่) แฉกยังใช้ Sub-contract ให้คนมาวางลวด ดึงลวด ฯลฯ สารพัดความจริงนะ หากใส่ใจเสียหน่อย คือมีเวลาดูแบบประชิดสถาปัตยกรรม และงานระบบ ก็จะพอรู้ว่า แฉกใด หรือ บริเวณใดวิกฤติ รับน้ำหนักมาก ควรเพิ่มลวด แรงดึง หรือควรทำแบบให้เป็น Band beam ฯลฯ ก็จะป้องกันปัญหาที่ว่ามาได้ทั้งหมดแหละ เพราะดูอย่างเรื่องความหนาของแผ่นพื้น ก็มักจะเผื่อการลดระดับไว้แล้ว เช่น ให้นำ ๐.๒๓ เมตร ลดระดับโดยกันแบบลอย ก็จะเหลือความหนา 0.18 m แต่เรื่องน้ำหนัก แรง ลวด เหล็กเสริม การแอ่น และโค้งกลับไม่สนใจใยดี เรื่องที่เล่ามา จึงเป็นเรื่องปลายเหตุที่ไม่รู้จะแก้ไขอย่างไร ไป ๆ มา ๆ ก็เฉยเสีย แล้วงานต่อไปก็จะเป็นอย่างอื่นอีกแหละ พิเชษฐ เป็นวิศวกรรุ่นน้องผมสองสามปี เป็นผู้มีจิตใจประเสริฐ ช่วยเหลือรับส่งผม สมัยไม่มีรถขี่ มานานหลายปี แม้กระทั่งที่อยู่อาศัยทุกวันนี้ ผมก็อาศัยพิเชษฐ กับเพื่อนเขาช่วย จ่าย และผ่อนให้ ในช่วงแรก ๆ ที่ผมไม่มีเงิน เพราะผมไม่เอาไหน ชีวิตจึงลุ่มๆ ดอน ๆ อย่างนี้เหมือนเดิมครับ

Date: Fri, 4 Dec 2009 15:51:38 +0000

อาจารย์ว่างไหมครับอาจารย์ตอนนี้ผมอยู่เชียงใหม่มาทำงานอยู่กับจักรชัย ครับ เป็นงานทำหมู่บ้านจัดสรรครับ ช่วงนี้น่าหนาวน่าที่ขามากเลยครับอาจารย์ ถ้าอาจารย์ว่างผมอาสาพาเที่ยวได้ครับ มีต้องเกรงใจครับลงสนามบิน เชียงรายได้เลยใกล้ๆที่ทำงานอิอิ ยังไงถ้าอาจารย์ว่างคิดต่อมานะครับรอพาอาจารย์เที่ยวครับ พร้อมเสมอ ^^วันที่9นี้ผมลงไปสอบ ใบอนุญาตอีกครับ รอบนี้ว่าจะเอาให้ได้ไม่รู้จะได้ไหมเหลืออีกหมวดเดียว แล้ววันที่ ๑๐ สอบ ร.ฟ.ม. อีกครับลุ้นให้ได้อยู่ครับ

ป.ล. อากาศหนาวอาจารย์รักษาสุขภาพด้วยนะครับ อาจารย์พอมีรายการคำนวณ โครงสร้างต่างๆที่อาจารย์เคยทำบ้างไหมครับ ผมอยากได้มาศึกษาครับขอบคุณครับ onizuka_302@hotmail.com

สถาพรตอบ Please call me back krub 0819240094

สวัสดีปีใหม่ ๒๕๕๓ และอาจจะ ... ลาก่อน